

## ***Dankdag, de hoop voor de wereld*** **(Psalm 67)**

---

*Liturgie woensdagavond 3 november 2010  
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid  
Vredegroet van God (Opb.1:4b-5a)  
Psalm 146:4,5,8  
Gebed  
Lezen: Romeinen 8:18-25  
Liedboek 294:1,2,4,5,6  
Tekst: Psalm 67  
Verkondiging  
Gezang 105:3,7,8,9  
Geloofsbelijdenis (Zondag 9 HC)  
Gezang 137:1  
Dankgebed voor gewas en arbeid  
Inzameling van de gaven ('Geef ons vrede')  
Psalm 67:2,3  
Zegen van God (Num.6:24-26)

---

Geliefde gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Deze dankdag begon misschien wel als de donkerste dag van deze week.  
Terwijl ik bezig was met de voorbereiding van deze dienst,  
leek het buiten wel avond, zó duister zag alles er uit.  
Nou was er vanmorgen geen zonsverduistering, voorzover ik weet.  
Maar het was wel even of de hemel huilt.  
En misschien dóet die dat ook wel!

Want als het aan onze regering lag.  
waren er uitgerekend vandaag Irakese asielzoekers uitgezet.  
Terug naar een land waar hun leven niet veilig is.  
Waar de ene aanslag nog niet voorbij is, of de volgende is een feit.  
Honderden slachtoffers is al heel normaal.  
Toch werd onder tromgeroffel werd de naderende uitzetting gevierd.  
Alles voor de vrijheid. De éigen vrijheid wel te verstaan.

Uitgerekend vandaag ook wordt in Amerika winst verwacht voor een zelfde richting als 'onze' PVV.

Ultrarechts maakt zich er sterk met moralistische boodschappen die heel sterk naar binnen toe zijn gericht.

Eigen volk eerst.

Want o, wat gaat het toch slecht met ons.

Wij leefden in de hoop dat Obama het was die Amerika zou bevrijden, maar inmiddels beginnen we al aan het derde jaar, en er is nog nagenoeg niks gebeurd...

Maar zie daar, in het Oosten gloort nieuwe hoop.

Alle ogen richten zich op China.

Zo lees ik in het ND begin deze week:

"De aarde zucht en steunt.

Ze kan het niet langer tolereren:

800 miljoen auto's op benzine die over haar oppervlak scheuren en haar ondertussen vernietigen.

Maar wij – lees: de Chinezen – gaan de mensheid redden."

Hybride-auto's is nog niks,

wij leveren auto's die volledig op stroom rijden.

Kijk, dat is nog eens goed nieuws, of niet?

Maar is de wens ook hier niet de vader van de gedachte?

En zijn auto's werkelijk ons gróóteste probleem, als mens?

In datzelfde Oosten dreigt intussen een nucleair gevaar, in Iran.

Het ene volk moordt het andere uit, zo is tenminste het plan.

En zo zijn we meteen ook weer terug bij onszelf.

Want het vrije Westen schrikt er niet voor terug

om zijn *poorten* voor asielzoekers te sluiten,

en daarmee voor het echte leed in deze wereld zijn *ogen* dicht te doen.

Dat leed dat ook in een land dat op slot gaat nog net zo hard vreet.

Massaal wordt er gerouwd om onze laatste profeet.  
Harry Mulisch is niet meer.  
Wat een verlies voor de mensheid, ook ver buiten onze grenzen!  
Ja, want Mulisch had de hemel ontdekt.  
En zie, ook daar was alles zeer slecht.  
Lucifer wint, alleen de hel blijft over.  
En dus waren in de verhalen van Mulisch geluk en liefde nooit blijvend.  
Het thema van al zijn werk is de onontkoombare verwoesting.  
Al zijn romans sluiten af zonder hoop.

En dát was onze grote man?  
Daar heeft een heel land zich lange tijd aan gelaafd?  
Hoe leeg kan het leven zijn!  
Mèt al onze rijkdom.  
Sorry: ons verwoede pogen om de economie er weer bovenop te helpen.  
En de grote boze vijand ons land uit te zetten.

Daarom is deze dankdag misschien wel de meest donkere,  
niet alleen van deze week, maar van de laatste – zeg – 70 jaar.

En toch, gemeente, zolang de hemel *huilt*, is er óók *hoop*!  
Een wereld waarin de duivel een wreed spel speelt met de mens  
is namelijk niet voorbereid op de ongelofelijke liefde van God.  
Die Hij ook vandaag, ja misschien wel júst vandaag, wil laten zien  
door middel van Zijn kerk.

En is, gelet op Psalm 67, juist *dán*kdag daar niet voor bedoeld?  
De Heer gaf ons weer meer dan wij verdienden.  
Heer, laat ons boven alles *uw gezicht* zien stralend als de zon.  
De wereld ziet dan hoe U met ons omgaat  
en dat de weg die U Heer met ons op gaat  
ons weer *uitzicht* biedt. (*Psalmen voor Nu*, Psalm 67)

Daarom is dit het thema vanavond:

*Dankdag, de hoop voor de wereld.*

Want als God het geeft:      1. ziet men het licht,  
  2. brengt men Hem lof.

\*

## **1. Als God het geeft, ziet men het licht.**

De tekst voor vanavond is een gebed.

Dat zie je meteen al in het begin: "God, wees ons genadig en zegen ons."

Het middenstuk is in feite ook één gebed: "Laat alle volken u loven!"

En met een verlangen eindigt de psalm ook weer:

"Moge God ons blijven zegenen!"

Je zou bijna zeggen: past dit dan niet beter op biddag?

Toch is juist Psalm 67 traditioneel een dankdagpsalm.

Een erkende dankdaghit, heet het zelfs.

Dat merk je ook wel als je hem zingt:

dan gaan alle registers open,

en al uit je een verlangen, het is echt een gebed *vanuit hoop*.

Op dezelfde manier als waarop Paulus inzet, in Romeinen 8:

"Ik ben ervan overtuigd dat het lijden van deze tijd

in geen verhouding staat tot de luister

die ons in de toekomst zal worden geopenbaard."

Dat klinkt als een juichkreet:

mensen, God is goed, en het kómt ook echt helemaal goed!

Al lezend in Psalm 67 blijkt ook wel dat dankbaarheid de inzet is.

Kijk maar in vers 7:

"De aarde heeft een rijke oogst gegeven,

God, onze God, zegent ons."

Maar terwijl die dankbaarheid de *inzet* is,  
*begínt* de psalm met een gebed.  
Dat lijkt ineens helemaal niet meer zo dankbaar.

Toch kijk je dan verkeerd.  
Want hier zingt geen Rupsje Nooitgenoeg,  
die graag wil oppotten wat die heeft,  
en ook voor de toekomst zijn natje en droogje alvast veilig wil stellen.  
Nee, hier wordt gebeden om Gods genáde.  
Met deze psalm zingen mensen hun verlangen uit naar Gods liefde:  
"Er is weer erg veel om te danken;  
een rijke oogst mocht worden binnengehaald;  
geef alstublieft dat dat voor ons niet op zich staat,  
maar dat U zélf erin meekomt,  
en vol liefde op ons neerkijkt."

En zelfs dát is niet genoeg.  
Eten en drinken, gewas en arbeid,  
en daarin dan proeven hoe onverdiend goed God voor ons is.  
Dat vinden wij vandaag al heel wat.  
Als je er zó mee om kunt gaan.  
Maar het doel van de psalmdichter reikt nóg verder, vers 3:  
"Dan zal men op aarde uw weg leren kennen,  
in heel de wereld uw reddende kracht."  
Dit gebed, vers 8, reikt letterlijk tot aan de einden der aarde!  
Dat alle mensen wereldwijd het licht van Gods liefde zullen zien.

En dat is dus ook niet een apárt gebed, of zo.  
Goed om óók te bidden voor andere mensen, die God nog niet kennen.  
Nee, zij leren God kennen dóór Gods zegen voor ons.  
Dat is pas echte dankbaarheid, leren we van Psalm 67.

Het toppunt van on-dankbaarheid noemde ik zondag al.  
Mopperen dat je de boter niet kunt vinden.  
Die koelkast zit ook zó vol!  
Kijk, dat is heel erg naar jezelf toe.  
Alles draait erom dat jou geen strobreed in de weg wordt gelegd.

Het toppunt van dánkbaarheid is precies het tegenovergestelde.  
Bidden of je boven je eten en drinken Gods liefdevolle gezicht mag zien.  
Zodat alles en iedereen weer oog krijgt voor Hém!

En wat is juist dat vandaag dus broodnodig, broeders en zusters!  
In een wereld waar alles steeds meer naar binnen is gericht...  
Korte lontjes trekken aan het langste eind.  
En de angst zelf zit inmiddels op het pluche...  
Terwijl ze alles hebben, verliezen mensen *de zin* in het leven!  
Want, ja ze missen *de zegen* erin, ze zien niet Gods gezicht boven alles.  
Precies datgene waar Psalm 67 om draait.

Zien wij het wél, gemeente?  
Of staat ook bij ons geld en goed los van God?  
Natuurlijk, we danken Hem ervoor.  
Maar uiteindelijk doen we het toch zeker zelf.  
Onze hand ophouden is zo ongeveer het ergste wat er is.  
Het zakelijke en het geestelijke moet je vooral goed van elkaar scheiden...  
Ja? Is dát wat de Bijbel ons leert?  
Jezus zegt: zoek éérst het Koninkrijk van God, en zijn gerechtigheid,  
en met de rest komt het dan heus wel goed.  
Dat is wat anders dan: zoek het ene moment Gods koninkrijk,  
en wees op het andere moment rustig bezig met dat van jezelf.

En nou betekent vandáág Gods zegen niet meer meteen een rijke oogst.  
Juist Romeinen 8 is daarover heel eerlijk.

De rauwe werkelijkheid wordt daar realistisch neergezet.  
Maar in tegenstelling tot de romans van Mulisch  
begint èn eindigt het hier wel met hoop.  
Niet met een vooruitgangsgeloof  
van persoonlijk je mannetje staan en opkomen voor jezelf,  
de dood is er wel maar ze is niks voor mij...  
Dan steek je je kop in 't zand, ook Mulisch bleek niet onsterfelijk.  
Nee, de hoop van Gods kinderen is  
dat zij middenin het *duister* van deze wereld stralen van Gods *luister*.  
Boven alles zien wij Gods gezicht stralend als de zon.

Kijk, je ziet het aan de gang van ons leven niet af  
dat *wij* Gods kinderen zijn, en anderen niet.  
Wij zuchten net zo hard als iedereen  
onder het geweld van de onontkoombare verwoesting.  
Maar tegelijk *zingen* wij *ánders* dan iedereen  
omdat God niet dood is maar leeft, en ons ongelofelijke liefde geeft.  
Met ons lichaam zijn we slaaf van de vergankelijkheid.  
Maar met ons wézen zijn we vrije kinderen van de hemelse Vader.  
En vinden wij zodoende een thuis, waar we schuilen kunnen.  
Houvast, zodat we weer verder kunnen.  
Ja, zijn we dankbaar voor al het goede dat Hij ons nog steeds geeft.  
Veel meer dan wij verdienden.  
Om Jezus' wil.

\*\*\*

## **2. Als God het geeft, brengt men Hem lof.**

Dankdag, de hoop voor de wereld.  
Want als God het geeft ziet men het licht,  
en ... brengt men Hem lof.

Die lof vormt het hart van dit lied.

Op een meeslepende manier keert dit tot twee keer toe terug:

“Dat de volken u loven, God,  
dat alle volken u loven!”

Kennelijk is er nog meer dan het zien van Gods licht.

Mensen kunnen, kijkend naar ons leven, onder de indruk komen van God.

De bekende vragen naar het bestaan van God besterven hen op de lippen omdat ze de rust en de vrede zien juist bij christenen in nood.

Maar daarmee maken ze zélf God natuurlijk nog niet groot!

Ze krijgen een ander beeld van Hem.

Maar ze geven hun leven echt niet zomaar aan Hem.

Terwijl het ons dáárom gaat.

Dat de volken u loven, God,  
dat alle volken u loven!

Er komt een tijd, en die tijd is door Jezus gekomen,

dat wie de Vader echt aanbidt, Hem niet maar keurig dankjewel zegt en voortaan probeert netjes te leven, en zo,

maar Hem aanbidt in Geest en in waarheid. (Joh.4:23)

Dáár gaat het God om.

Daar moet het ons dus ook om gaan.

Ja, móeten?

Zo kun je alleen zingen als je zélf vol bent van God.

Als je geniet van Zijn genade,

als je je vol overgave koestert aan Zijn hart.

Is het dát wat ons hier vanavond brengt, broeders en zusters?

Of is het toch nog vooral plichtmatig:

God geeft ons veel, dus móeten we Hem wel dankbaar zijn.

Maar *zijn* we het ook?

En zo niet, waar zit dat dan in?



Laten we nog preciezer kijken naar het hart van dit lied.

“Dat de volken u loven, God,  
dat alle volken u loven.”

Zo klinkt vers 4, zo klinkt ook weer vers 6.

Maar ingeklemd daartussen ontdek je de spil waar alles om draait.

“Laten de naties juichen van vreugde,  
want u bestuurt de volken rechtvaardig  
en regeert over de landen op aarde.”

Kijk, hier heb je de ware aanbidding.

Het juichen van vreugde, niet maar om de vrijgevigheid van God,  
Zijn genade en Zijn liefdevol gelaat,  
maar om het feit dat Hij het hele leven weer rechtzet.

God is maar niet iemand die eindeloos strijkt over Zijn hart,  
en er verder ook niet echt wat aan kan doen.

*Nee, Hij is de HEER die aan de armen  
recht verschaft in druk en nood,  
die uit liefderijk erbarmen  
hongerigen voedt met brood,  
die gevangenen vrijheid schenkt  
en aan hun ellende denkt. (Ps.146:5 ber.)*

Hoezo? Waar zie ik dat dan?

Nou, als het goed is bij ons als Zijn kinderen.

Ik had het al over de uitzetting van Irakese asielzoekers.

Onder tromgeroffel werd het doorgaan van die uitzetting gisteren gevierd.

Maar ook onze nieuwe regering heeft gelukkig niet het laatste woord.

God zelf staat daarboven, en regeert weer over hén.

Gisteravond nog greep het Europese Hof in: de uitzetting gaat niet door.

Als een Goddelijke knipoog naar die christenen  
die zich hier hard voor hadden gemaakt.

Veel duidelijker nog mag het zichtbaar worden *vanuit de kerk*.

*Dankdag* is als het goed is de hoop voor de wereld

omdat *de gemeente* dat is.

Jullie zijn het licht in de wereld, zei Jezus. (Matt.5:14)

Wat God dus aan goeds in deze wereld wil doen,

dat doet Hij juist ook door ons.

Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, vervolgt Jezus,

opdat ze jullie goede daden zien

en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel. (Matt.5:16)

Kijk, daar heb je het weer: men brengt Hem lof!

Mensen zien maar niet dat God goed doet aan ons,

ze ervaren dat God ook hén goed doet dóór ons.

En dan vraagt u natuurlijk meteen: maar hóe dan precies?

Nou, dat vul ik nu niet precies voor u in.

Denk daar na deze dienst nog maar eens verder over na.

Waar het nú om gaat is: zóeken wij dat, net als Psalm 67?

Dat de volken Ú loven, God.

Dat alle mensen U zullen gaan aanbidden, met hun hele leven.

Is dat op deze dankdag ons hoogste doel?

Laten we dan meezuchten met deze wereld.

In plaats van op ons eigen eilandje te zwelgen in Gods zegen.

Zie toch eens hoe de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht.

En dat niet alleen, als je goed luistert, zucht jezelf net zo goed.

Ook als kind van God kom je nog zoveel tekort.

Niet altijd merkbaar aan de oppervlakte, hoewel soms wel degelijk.

Dan is je nood in materieel opzicht behoorlijk groot.

Je zit zonder werk, je zit diep in de schuld,

of ook je lijdt aan een ernstige ziekte.

Maar dat is nog wel steeds de óppervlakte.  
 En daarin *verschilt* inderdaad de ene mens van de andere.  
 En kijk je misschien wel met jaloerse ogen naar je broeder, of zuster.  
 Daar gaat alles voor de wind, terwijl bij jou... de ene ellende na de andere.

Maar kijk vanavond alsjeblieft even wat dieper, allemaal.  
 Dan zuchten ook wij, *niemand uitgezonderd*.  
 Omdat we er nog bij lange na niet zijn.  
 Er zit nog zoveel scheef, in onderlinge verhoudingen.  
 Er gaat nog zoveel kapot, door wat de één tegenover de andere doet.  
 Er is ook nog zo ontstellend veel leegte,  
 onder het fijne vernislaagje van ons geluk.  
 Bar weinig echte aanbidding van God zit daar soms.  
 Vóór alles ben je toch vol van jezelf, en wat jij overal van vindt.  
 Je leeft gearriveerd, terwijl je nog zó ontzaglijk veel mist.  
 Naar binnen gericht, ontgaat je de echte nood om je heen.

Broeders en zusters, zoek je Gods *Koninkrijk*,  
 dan zoek je ook Zijn *gerechtigheid*.  
 Je zucht onder al het onrecht dat er is.  
 En je snakt ernaar dat alle mensen weer juichen van vreugde,  
 om de vrede die God ook aan hen geeft.

Zopas zongen we met Lied 294:  
*zal ooit een dag bestaan / dat oorlog, haat en nijd  
 voorgoed zijn weggedaan / in deze wereldtijd?*

Wij weten het antwoord op die vraag. Toch?  
 Leven we er ook uit?  
 Ons niet vastklampend aan wat we kunnen zien, maar royaal delend.  
 Want hopen op wat nog niet zichtbaar is, maar zeker komt.  
 Hopen op wat nog niet zichtbaar is, maar zeker komen zal.

*Er is immers een dag,  
waar al wat leeft al lang op wacht,  
een dag van blijdschap,  
als heel de schepping wordt bevrijd.  
Nooit meer tranen, nooit meer pijn,  
want wij zullen met Hem leven  
in zijn nabijheid, voor altijd.  
Amen, amen! (Opw.585)*

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer  
3 november 2010